

Roberston Davies. Mantícora. La il·lusió de la resurrecció

He de confessar que vaig començar a llegir [Mantícora](#) una mica d'esma, un vespre d'aquells que no saps amb quin llibre recrear-te a darrera hora, cansat de passar dia i amb més coses al cap de les que hom voldria. T'envaeix aquella sensació paorosa, fins i tot de pànic, típica després d'haver acabat una lectura agradable i haver-ne de començar una altra. I, és clar, tens por d'errar el tret, de triar malament, la qual cosa pot escalivar-te per uns quants dies. Dubtes davant les prestatgeries de la biblioteca; no saps si agafar o no aquell volum comprat temps enrere i que tens encara pendent o si has de cedir a la temptació de la darrera adquisició.

Tanmateix, amb les primeres planes n'hi ha prou per adonar-te que no es tracta d'una novel·la més. Les primeres cent pàgines de [Mantícora](#) constitueixen la lectura més vertiginosa que he emprès darrerament. Mantícora és una novel·la lúcida que explora l'ànima humana i la despulla subtilment al principi, per acabar escorçant-la com si es tractàs d'un conill tendre que hem de menjar-nos torradet amb all i oli.

A la primera part (*Por qué fui a Zúrich*) el protagonista, David Staunton, es sotmet a un tractament psicoanalític literàriament molt sucós. Poc a poc hi apareixen totes les bubotes mentre el ric misser se sotmet a l'interrogatori de la psiquiatra junguiana. La mort del pare de David –autèntica obsessió– és l'eix central de les sessions, ja que aquest està convençut que va ser assassinat. No és estrany, doncs, que hi aparegui el tema del cementeri i la compra de la tomba per al pare suposadament assassinat. Aquí, com veureu en el genial fragment, es posa de manifest la vanitat i la ideologia classista de David Staunton, però alhora l'autor il·lustra els ressorts del mercat per incitar-nos a desitjar el bo i millor, el luxe, en un acte tan sentit com la compra d'una tomba l'usuari de la qual, al cap i a la fi, no n'ha de fer res, encara que sigui el nostre progenitor.

"¿Ha comprado usted alguna vez una tumba? No es en el fondo muy distinto de comprar una casa. En primer lugar a uno le enseñan la parte más humilde del cementerio, la de los pobres, y uno observa todas esas lápidas de extranjeros, con fotografías de los difuntos protegidas por un envoltorio de plástico y las inscripciones en lenguas extrañas, en alfabetos desconocidos, y las velas consumidas en la hierba. A uno se le encoge el corazón, se lo aseguro. Uno se pregunta en seguida si la muerte es precisamente eso. ¡Cuánta sordidez! Y es que no se encuentra uno en su mejor momento. Se convierte en un esnob repulsivo. Los funerales sacan a relucir esa parte lamentable que uno tiene dentro. Uno se ha repetido durante años que no importa qué sea del cadáver, y en los cócteles, cuando llega la hora de ponerse serio, en el momento de mayor embriaguez, uno afirma que los

judíos tienen razón, que los entierros más rápidos y más baratos son los más adecuados y filosóficamente los más decentes. Pero cuando se llega al cementerio se ven las cosas de otra manera. Y los empleados del cementerio lo saben, vaya que sí. Así pues, uno deja a un lado todo lo que tenga que ver con la clase obrera, deja a un lado los detalles étnicos y pasa a la zona reservada a las comodidades aburguesadas de la periferia, pero allí resulta que las lápidas están bastante apiñadas y que las inscripciones están pésimamente redactadas, y uno cuenta casi con encontrar nombres de localidades mal escritos, bromas incluso de dudoso gusto junto con las habituales "Hasta que raye el alba", o "En los eternos brazos". Las cosas se iluminan un poco al cabo: las parcelas son más amplias, no hay sensación de apiñamiento, las propias lápidas son de una piedra mejor, con más clase, y lo mejor es que los apellidos de las familias son los que tienen que ser. A fin de cuentas, el día de la resurrección no quiere uno verse apilotado ante el trono con una panda de desconocidos. Y ahí es donde se cierra el trato."

Deia [Michel de Montaigne](#), en ple segle XVI, que *"El temor, el desig, l'esperança ens llancen cap a l'avenir, i ens furten el sentiment i la consideració del que és, per a desviar-nos cap al que serà, fins i tot quan ja no hi serem"*. Veiem, doncs, que l'ésser humà no ha canviat tant en uns quants segles. Només que [Davies](#) ho amaneix amb ironia *–el dia de la resurrecció–*, ja que el futur objecte de preocupació potser serà etern o tal volta no serà. D'aquí l'absurd de la preocupació més enllà de les nostres possibilitats.

Roberston Davies
Manticora
Libros del Asteroide, 2006

Michel de Montaigne
Assaigs
Traducció de Vicent Alonso
Proa, 2006